

La pugna nacionalista per fer-se sentir a Europa

El 13 de juny hi ha els comicis per escollir els representants al Parlament europeu. Amb la incorporació dels nous països de l'Europa de l'Est, l'estat espanyol perdrà pes. L'eurodiputat, doncs, costarà més vots. En aquesta pugna, les formacions nacionalistes tracen les seves estratègies amb l'objectiu d'aconseguir presència a Brussel·les.

Les eleccions europees, el proper 13 de juny, clouran aquest cicle electoral tan convuls. En aquesta ocasió, la incorporació de nous estats a la UE fa que es redueixi el nombre de representants de l'estat espanyol al Parlament europeu. Així doncs, les aliances de les forces que no són d'àmbit estatal poden ser determinants en la seva aspiració d'aconseguir una bona representació a la cambra comunitària.

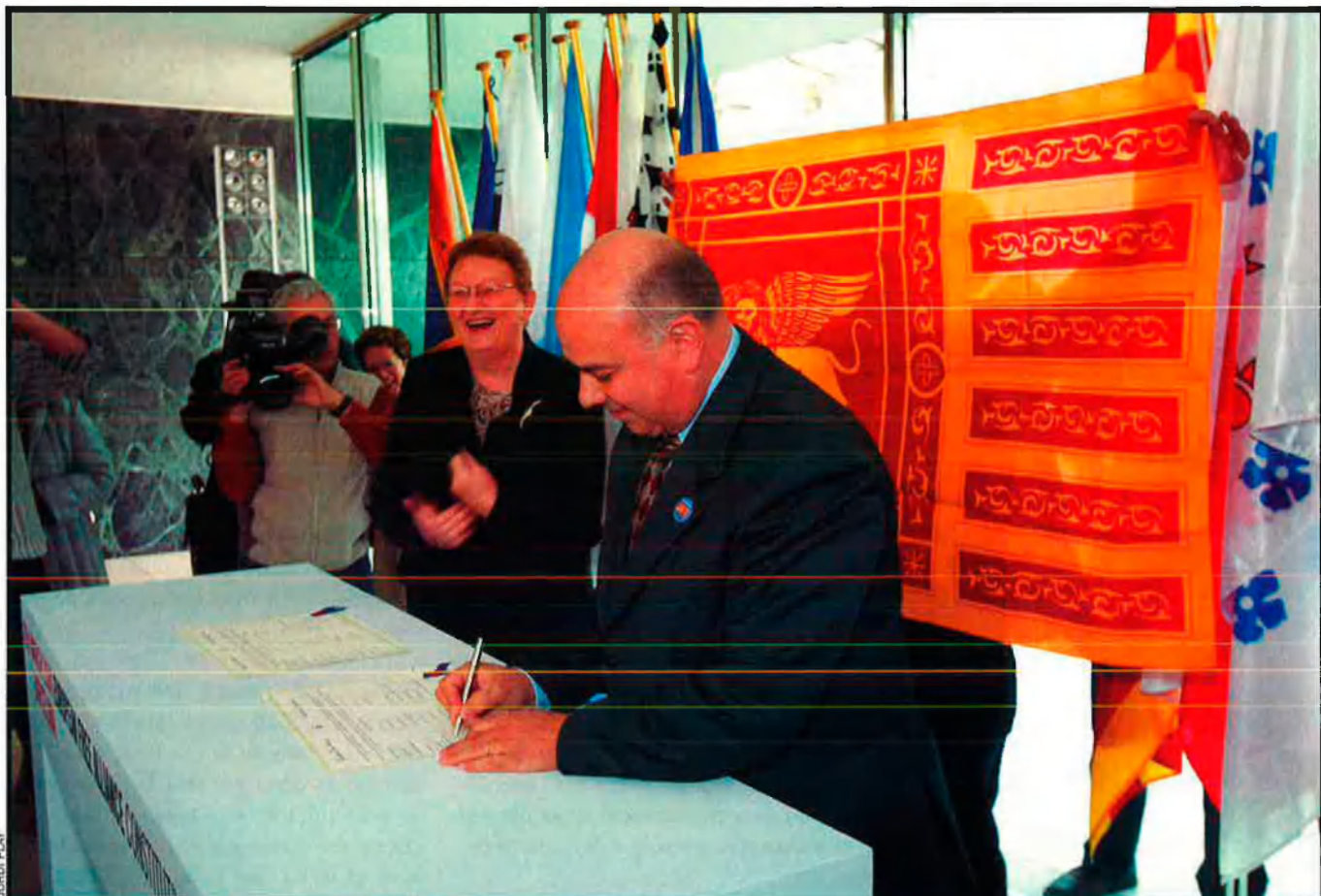
Entre els anomenats nacionalismes perifèrics, aquestes aliances comencen a dibuixar dues coalicions. D'una banda, la que es podria articular al voltant dels partits integrants de la Declaració de Barcelona, és a dir, Convergència i Unió, Partit Nacionalista Basc i Bloc Nacionalista Gallec. De l'altra, la que es podria articular al voltant dels membres de l'ALE (Aliança Lliure Europea, formació política europea integrada per partits representants de diverses nacions europees sense estat), és a dir, Esquerra Republicana de Catalunya amb Eusko Alkartasuna.

Alguns sectors del PNB i del BNG havien assenyalat la possibilitat d'una gran coalició entre totes les forces nacionalistes, però ara per ara aquesta opció no sembla que tingui cap mena de futur, ja que una coalició electoral entre CiU i ERC, per exemple, és avui difícil d'imaginar. Així, aquesta seria una opció que més aviat respondria al desig de sectors polítics minoritaris d'algunes formacions que no pas a una opció real que pugui acabar materialitzant-se.

De totes maneres, els processos de converses entre els diferents partits encara són oberts i gairebé tot està per decidir.

BNG, a mig camí. De moment, pel que fa a la coalició articulada al voltant dels signataris de la Declaració de Barcelona, es dona per feta la participació de CiU i del PNB. I aquestes dues forces també donen per segura la del tercer soci, el BNG. Tot i així, dins d'aquesta formació diversos sectors havien defensat la seva preferència per integrar-se en la coalició d'esquerres nacionals, amb ERC i EA.

Aquests dubtes responen, en part, a la situació política interna que viu el BNG. L'últim cicle electoral ha estroncat la tendència alcista que els nacionalistes gallecs havien tingut en els darrers anys. La composició heterogènia dels nacionalistes gallecs, que abraça des de sectors procedents del marxisme fins a socialdemòcrates i conservadors, fan que hi hagi corrents interns amb importants diferències polítiques. Cal afegir-hi, a més, el procés de relleu del lideratge de Xosé Manuel Beiras, el dirigent històric del BNG. En aquest context, entre els sectors més esquerrans de la formació gallega es veuria amb més bons ulls explorar vies de col·laboració amb ERC i EA que no pas amb CiU i el PNB. De moment, però, la direcció del BNG aposta per mantenir la col·laboració amb els seus socis habituals de la Declaració de Barcelona. Ara bé, si finalment, i com sembla, es confirma

JORDI PLAN

El passat divendres 26 de març es va constituir l'ALE a Barcelona, una nova formació europea integrada per forces nacionalistes d'esquerra europees, entre les quals hi ha ERC, EA i BNG.

aquesta hipòtesi, tot i participar en aquesta coalició electoral, els gallecs coincidiran a Europa amb el mateix partit europeu que ERC i EA, ja que el BNG també forma part de l'ALE.

En la seva coalició electoral, els independentistes catalans i els seus socis bascos podrien comptar amb altres formacions d'esquerra nacionalistes de l'estat, com ara CHA (Chunta Aragonesa). Dirigents d'ERC no descarten tampoc comptar amb Aralar (partit escindit de Batasuna perquè s'oposa a la lluita armada), tot i que deixen en mans dels seus socis bascos, EA, aquesta decisió.

La incògnita del Bloc i del PSM.

Una altra de les incògnites, però, és saber finalment en quina de les dues grans candidatures nacionalistes que a hores d'ara s'articulen a l'estat espanyol s'integraran el Bloc Nacionalista Valencià i

el Partit Socialista de Mallorca. En les passades eleccions europees, celebrades juntament amb les autonòmiques i municipals del maig del 1999, aquestes dues formacions polítiques van presentar-se en coalició amb CiU. Ara com

**Si el BNG
participa en
la coalició entre
PNB i CiU, la
direcció del Bloc
podrà afegir-se
a aquesta llista
més fàcilment**

ara, a l'espera de la conformació definitiva de les candidatures, és probable que el Bloc acabi lligat a la candidatura CiU-PNB-BNG. El posicionament del PSM, però, és més ambigu.

La clau de volta per a la configuració definitiva de les candidatures és el posicionament del BNG. Si el partit gallec entra en la candidatura de la Declaració de Barcelona, com defensa la seva direcció actual, encapçalada per Anxo Quintana, l'accés del Bloc i del PSM seria més fàcil.

Hi ha una part de les bases del Bloc que en aquests moments difícilment podria assumir un pacte amb dues formacions de tarannà conservador com CiU i el PNB. Amb l'entrada del Bloque, que donaria un vessant progressista a la coalició, fins i tot el corrent més esquerrà del partit, el BES (Bloc d'Esquerres i Sobiranista), acceptaria aquesta opció. La immensa majoria de la formació na-

cionalista valenciana prefereix pactar amb aquests tres partits abans que entendre's amb ERC. Les relacions entre Esquerra i el Bloc, de fet, estan empanyegades. El passat divendres 26 de març es van reunir a Barcelona representants de les direccions dels dos partits, sense cap avanç significatiu. Ningú no va apostar en aquesta reunió per negociar un pacte a les eleccions europees. Hi ha una absoluta desconfiança. El Bloc acusa Esquerra d'haver-los vetat l'accés a l'Aliança Lliure Europea i sobretot de potenciar la seva federació valenciana, ERPV, que consideren que busca vots en el seu espai electoral. ERC, per la seva banda, recela del Bloc per la llarga aliança amb el seu gran enemic polític, CiU, i per l'intent d'arribar a un pacte amb Unió Progressista, una escissió d'Unió Valenciana, abans de les eleccions generals, que finalment va ser aturat per les bases del partit.

Abans del 24 d'abril, dia en què el Bloc reuneix el consell nacional que ha de donar el vistiplau als pactes per a les eleccions europees, s'hauran de resoldre tots els interrogants. En aquest moment, el seu secretari general, Enric Morera, serà ja casualment eurodiputat per la coalició amb CiU i el PSM del 1999. La renúncia al càrrec de Carles Gasòliba, que serà senador, ha fet córrer la llista. El 19 d'abril, Morera entrarà com a eurodiputat fins a les eleccions del pròxim mes de juny. Per davant de tot, però, qui primer ha resolt els dubtes ha estat Esquerra Verda, el soci electoral del Bloc en les passades eleccions valencianes, una formació que en el consell polític que va celebrar el passat 27 de març ja va decidir afegir-se a la candidatura europea d'ERC.

El posicionament del PSM, com ja s'ha dit, és més boirós. El punt de partida, tal com ha reconegut a aquest setmanari Joan Antoni Salas, secretari d'organització, és que la relació amb CiU és "prioritària", i que la presència del BNG en aquesta coalició "és molt important per al PSM". Els nacionalistes balears també parlen amb el Bloc per intentar coordinar les decisions.

Més interrogants. Hi ha, però, diversos interrogants més pendents de resol-

Representants de la Declaració de Barcelona, reunits a Madrid, després de les eleccions del 14 de març. Probablement aquesta col·laboració es traduirà en les eleccions europees en una llista conjunta que podria incloure altres formacions nacionalistes.

dre's. D'una banda, la presència d'Unió Mallorca en la candidatura CiU-PNB-BNG entrebancaria molt seriosament la incorporació del PSM. Unió Mallorca, que va presentar-se en les passades eleccions europees en coalició amb el PNB, manté molt bones relacions amb els nacionalistes bascos. L'interlocutor habitual d'UM, que manté contactes amb el PNB per perfilar la coalició europea, és Maximilià Morales, expresident del Parlament balear i secretari de relacions exteriors del partit. Faltaria saber si els nacionalistes bascos renuncien a la incorporació d'Unió Mallorca a la coalició per facilitar l'accés del PSM, fet que interessaria a CiU.

D'altra banda, el PSM té oberts els canals de comunicació amb Esquerra. El diàleg entre aquests dos partits es desenvolupa en uns termes prou diferents als de les trobades entre ERC i el Bloc. Els republicans no tindrien cap inconvenient d'acceptar que el PSM s'incorporés a la coalició que ells lideren. L'entesa entre aquestes dues forces es va mostrar ja en la coalició que es va presentar a les passades eleccions generals, Progressistes de Balears, en la qual es van integrar tant el PSM com la fe-

deració d'Esquerra Republicana a les Illes Balears.

Per aclarir quin tipus de relació es pot configurar entre Esquerra i els nacionalistes de Mallorca, caldrà també esperar per veure si els republicans decideixen incorporar algun representant d'Esquerra Republicana a les Illes en les seves llistes europees i per saber, en cas que ho facin, quin serà el perfil del candidat. Si Esquerra Republicana opta per un candidat poc bel·ligerant amb el PSM, aquest darrer partit paradoxalment podria aliar-se amb més tranquil·litat amb la coalició de la Declaració de Barcelona. En el cas contrari, és a dir, en cas que el candidat fos més partidari de consolidar un espai polític diferenciat d'Esquerra a les Illes, el PSM podria veure's forçat a pactar amb els republicans per evitar un hipotètic creixement electoral d'Esquerra a les Balears, el qual tindria lloc, previsiblement, a costa del PSM.

El pròxim 19 d'abril, el PSM celebrarà el consell polític que haurà de decidir quina és finalment l'opció per la qual s'inclina.

*Miquel Calvet
Enric Rimbau*